

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

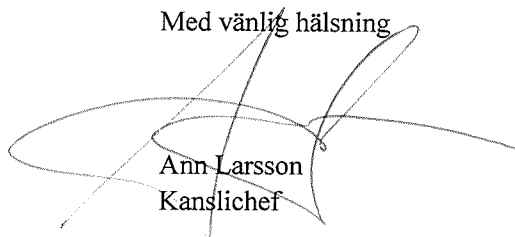
Dnr KN 2013/5339

Stockholm 2013-09-30

UMEÅ EUROPAS KULTURHUVUDSTAD 2014

Konstnärsnämnden redovisar här genomförda insatser och planer för sin fortsatta medverkan i Umeå Europas kulturhuvudstad 2014.

Med vänlig hälsning

Ann Larsson
Kanslichef

ann.larsson@konstnarsnamnden.se
Telefon (direkt) +46(0)8 506 550 80

Kopia:
Statens kulturråd
Box 27215, 102 53 Stockholm

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Dnr KN 2013/5339

Stockholm 2013-09-27

UMEÅ EUROPAS KULTURHUVUDSTAD 2014

Konstnärsnämnden har regeringens uppdrag att samverka i genomförandet av Umeå Kulturhuvudstad 2014 och har därmed i olika former arbetat för att bidra till den nationella och hållbara kultursatsning som är målet. Här redovisas vad som hittills gjorts och vad som för närvarande planeras.

Bredden i nämndens uppdrag ska prägla dess engagemang i Kulturhuvudstadsprojektet. Målet är att presentera relevant och ny kunskap kring konstnärernas ekonomiska och sociala villkor, att stödja konstnärer som vill arbeta fram och presentera nya verk under året och att utveckla konstnärliga utbyten mellan svenska konstnärer och kollegor utomlands. Myndigheten har även andra, tidsbegränsade uppdrag som kan vara intressanta att väva in i uppdraget.

GENOMFÖRD VERKSAMHET

Information

Utöver att inledningsvis delta i de informations- och kontaktmöten som departementet, Kulturrådet och projektets ledning anordnat har nämnden på eget initiativ haft flera egna möten med projektledningen för kulturhuvudstadsprojektet i Umeå och i Stockholm.

Under 2012 började Konstnärsnämnden informera om den särskilda uppmärksamhet som konstnärliga projekt med koppling till de nordliga regionerna ges i samband med kulturhuvudstadsåret.

Konstnärsnämndens ledning har informerat om regeringens uppdrag i styrelse, samtliga bedömgrupper inom stipendier och bidrag samt myndighetens personal.

Bildkonstnärsfonden, som fördelar huvuddelen av medel till bild- och formområdet, förlade sitt vårmöte till Umeå under tre dagar i maj och

träffade bild- och formkonstnärer och deras organisationer, besökte institutioner samt Konsthögskolan, Designhögskolan och Arkitekt högskolan. På ett särskilt möte diskuterades kulturhuvudstads projektet med projektledningen för Umeå 2014. Under hösten besöktes Umeå av handläggarna inom teater, dans och film samt det internationella dansprogrammet KID för ett informationsmöte med rådgivning om bidrag och ansökningar för verksamma inom teater, dans och film. Handläggarna hade även möten med den konstnärliga ledaren för Norrlandsoperan, en projektledare för Umeå 2014 samt danskonsulenten i Umeå.

På Konstnärsnämndens webbplats, i nyhetsbrev och i annonser presenteras samarbetet med Umeå 2014 med logotyp och länk. Konstnärsnämnden finns presenterat på Umeå 2014:s webbplats. I Konstnärsnämndens lokaler på Maria skolgata i Stockholm lyfts informationsmaterial om Umeå 2014 fram i entrén.

Umeå 2014 har återkommande varit ett tema i olika samverkansgrupper och nätverk.

Hittills fördelade stipendier och bidrag

Vid myndighetens bedömning av ansökningar från enskilda konstnärer läggs särskild vikt vid ansökningar som är kopplade till Umeå 2014. En del av myndighetens stipendier kommer säkerligen att användas för arbeten som blir delar av det stora kulturhuvudstadsprogrammet, även om detta inte alltid synliggjorts när nämnden fattat beslut.

Hittills har nämnden sedan 2012 och fördelat sammanlagt 1 266 000 kr på följande stipendier och bidrag med en tydlig inriktning mot programåret:

Bild och form (378 000 kr)

Inom bild- och formområdet har Konstnärsnämnden hittills beviljat ett projektbidrag på 228 000 kr till en bildkonstnär med koppling till Umeå kulturhuvudstad 2014. Det är Helena Wikström som i projektet ”Inconsistent Ground” kommer att skapa en film, en utställning och ett socialt verk om naturen och de människor som rör sig kring Umeälvens delta.

De drivande personerna bakom det konstnärsdrivna galleriet Verkligheten, som sedan starten 2001 varit en central plats i Umeå för den samtida och internationella bildkonsten, tilldelades 2013 års Dynamostipendium på 150 000 kr. Stipendiet riktar sig till personer som på eget uppdrag skapar nya arenor för bild- och formkonstnärer att möta publiken. Galleri Verkligheten kommer att spela en viktig roll i flera projekt som äger rum

under programåret. Ett av de större projekten "Survival kit" inleddes 2012 och avslutas under 2014.

Genom sitt internationella program Iaspis samarbetar Konstnärernas Nämnden sedan många år kring ett residens i Umeå för utländska bildkonstnärer. Nämnden har beslutat att fördubbla sina insatser för residensprogrammet under programåret.

Musik (240 000 kr)

Slagverkaren Petter Berndalen har fått ett projektbidrag på 70 000 kr för "Umeå meets Umeå", ett kompositionsprojekt baserat på material som letas fram och bearbetas från Dialekt-, ortnamns- och folkminnesarkivet i Umeå. Berndalen planerar att utifrån sin forskning och sina kompositioner tillsammans med andra Umeåkonstnärer skapa flera verk som har förankring i Västerbotten. Verken utvecklas genom ett antal träffar i studio Tonteknik där alla, utom symfoniorkestern, deltar. Allt spelas in och Filmcentrum Norr dokumenterar och presenterar en färdig film om projektet. Planen är att skapa 10 verk med en sammanlagd speltid på 50-60 minuter. Materialet arrangeras för symfoniorkestern som spelas in vid ett tillfälle och inkorporeras i verken.

Komponisten Mikael Forsman har fått ett projektbidrag om 170 000 kr för "Eden Mellan seklerna". Projektet ingår som en del i firandet av Svanabyn 300 år med Helmer Grundströms dikter i nya tonsättningar. Sångerskan Gerd Ulander och altsaxofonisten Lars-Göran Ulander möter Duo Gelland i ett program med improvisationer och ny musik av Erika Förare, Zoltán Gaál, Mikael Forsman och Hans-Erik Dahlgren. De nya verken komponerades under våren 2013 med premiär den 13-14 juli 2013 i Svanabyns Folkets Hus. Efter premiären sträcker sig projektet också in i 2014 då Norrlandsoperan bidrar med 50 Tkr i stöd för uppförande och turné under året.

Teater (148 000)

Skådespelaren Olof Wretling, Umeå (medlem i humorgruppen Klungan) har fått 100 000 kr i projektbidrag för workshops med koreografen Birgitta Egerbladh inför en ny föreställning. Föreställningen "Röstens innersta väsen" kommer att ha premiär i januari 2014 i Umeå.

Fyra konstnärer verksamma inom Profilateatern har fått var sitt bidrag på sammanlagt 48 000 kr för internationella kulturutbyten som en förberedelse inför en Skräckteaterfestival som ska inleda kulturhuvudstadsåret.

- Skådespelaren Tobias Morin bjöd in regissören Gisli Örn Gardarsson från Vesturport, Reykjavik.
- Regissören Jan Karlsson bjöd in Bodil Alling och Jens Birkholm från Gruppe 38 Århus.
- Scenografen Ulla Karlsson bjöd in Börkur Jonsson från Vesturport, Reykjavik, Island.
- Skådespelaren Lina Hognert bjöd in Paul Davis från Volcano Theatre Company i Storbritannien.

Dans (250 000 kr)

Koreografen Anna Ehnberg i det Umeåbaserade danskollektivet Nomo Daco har fått ett projektbidrag på 100 000 kr 2012 som möjliggjort research inför ett större dansprojekt 2014. Projektet ”Mirrors” genomfördes vintern 2012 i samarbete med arkitekt högskolan i Umeå och i Istanbul.

Dansaren Carolina Bäckman, också hon verksam inom Nomo Daco, fick ett projektbidrag på 150 000 kr för fortsatt genomförande av föreställningen ”Staden” som är en utveckling av ”Mirrors” med sikte på Umeå 2014.

Film (250 000 kr)

Filmaren Oskar Östergren, Tärnaby, har fått 150 000 kr för att göra en dokumentärfilm om huvudnumret av invigningen av Umeå 2014, en ren-raid med 2 000 renar som passerar genom staden.

Jonas Selberg Augustsén, filmare uppvuxen och verksam i Umeå, har blivit beviljad ett projektbidrag om 100 000 kr för sin långfilm ”Sophelikoptern” som utspelas i Norrland. Filmen är under inspelning med planerad premiär 2014.

Ytterligare bidrag om ca 250 000 kr har tilldelats film- och teaterprojekt som eventuellt blir aktuella under kulturhuvudstadsåret.

PLANERAD VERKSAMHET

Information

Stipendiehandläggarna inom bild- och form och musik besöker Umeå för att informera och ge råd kring myndighetens stipendier och bidrag med inriktning på kulturhuvudstadsåret. Den digitala informationen om stipendier kompletteras med ett annonspaket i ett antal tidningar i Norrland under hösten.

Konstnärsnämnden arbetar med att öka kunskapen om konstnärernas ekonomiska och sociala villkor och är öppen för samarbete om regionala eller andra aktuella frågor om konstnärlig verksamhet.

Internationellt

Nämndens tre särskilda internationella program inom bild och form, musik och dans kommer alla att i samarbete med andra regionala aktörer skapa olika program med inriktning på internationellt utbyte för i landet verksamma konstnärer. Så kommer exempelvis KIM, musikprogrammet, att anordna ett internationellt musikseminarium. Residens är en form som visat sig har stor betydelse just för att skapa nya och ofta långsiktiga internationella kontakter. De internationella insatserna planeras för att vara intressanta för konstnärer från hela landet och nämnden kan, för att förbättra utbytet ytterligare, komma att stödja konstnärer från andra delar av landet så att de kan delta i olika program och projekt under Umeå 2014.

Nämnden är inriktad på att dess satsningar i första hand ska ske i samarbete med andra parter, lokala, regionala eller nationella, eftersom sådana samarbeten bidrar till en hög kvalitet genom att olika aspekter kan tas upp. Den inriktningen är inte utan risker och nämnden har i ett antal fall fått skrinlägga konkreta internationella projekt på grund av att samarbetsparterna, såväl myndigheter som organisationer, under resans gång kommit att ompröva sina engagemang. Det påverkar inte omfattningen på nämndens ambitioner, men gör att planeringen idag inte har den konkretion som den annars skulle ha haft.

På bild- och formområdet planerar nämndens internationella program Iaspis samarbeten i första hand inom ramen för projektet ”Survival kit” vars offentliga del är koncentrerad till hösten 2014. Förutom särskilda samverkansprogram med internationell inriktning där nämnden går in med ekonomiskt stöd kommer nämnden att bidra med nätverk och kompetens vid behov. Eftersom ”Survival kit” är under planering kan vi inte här och nu närmare beskriva de projekt nämnden kommer att delta i och stödja.

Stipendier och bidrag

Nämnden arbetar för att under Umeå 2014 etablera ett nationellt residens för komponister i anslutning till Studio Acusticum i Piteå för att bidra till konstnärlig fördjupning i en miljö rik på resurser och möjligheter. Residenset skapas i samarbete med de parter som står bakom Studio Acusticum. Satsningen är långsiktig, men bör kunna bidra till att ytterligare förstärka musikens betydelse såväl i regionen, som i Umeå 2014. Finansieringen delas mellan parterna och nämndens andel är budgeterad till 100 000 kr.

Nämndens kommande utlysningar kommer säkerligen att ge ytterligare ansökningar med tydlig knytning till programåret. De kommer som hittills att bedömas med särskilt intresse av nämnden.